

Iz raznih držav

Stota in jubilejna seja sveta Društva narodov. Svet Društva narodov je pričel 27. januarja stoto in jubilejno zasedanje. Tokrat predseduje odposlanec Irana iz osrednje Azije, Mustafa Adle. Po kratkem otvoritvenem govoru omenjenega predsednika, ki je naglašal, da je treba storiti vse, da prodrejo načela Društva narodov, so nastopili zastopniki Anglije, Francije in Rusije. Angleški zunanji minister Eden, francoski zunanji minister Delbos in sovjetski komisar za zunanje zadeve Litvinov so podčrtali v svojih govorih pripravljenost držav, katere zastopajo, da ostanejo zveste Društvu narodov, v kolikor deluje za ohranitev miru.

Slilepi romunske vlade glede predstojećih parlamentarnih volitev. Gogova romunska vlada, ki hoče dobiti pri volitvah večino, je sklenila glede izvedbe volitev te ukrepe: Volitve in volilni boj bo svoboden za vse stranke po sedanjih zakonih pod pogojem, da strogo spoštujejo policijske odredbe. Tuji se ne morejo vmešavati v politično agitacijo. Uradniki se ne smejo udeleževati političnih demonstracij, ker bodo sicer takoj odpuščeni. Poluradne organizacije bodo lahko samo sodelovale pri vzdrževanju javnega reda in miru. Orožništvo bo izvajalo vse odredbe zakona, ki se nanaša na volitve.

Vladna kriza v Bolgariji in izselitev zadnjega milijona Turkov iz Bolgarije. Zadnjič smo poročali, da sta bila v bolgarski vladi zamenjana vojni in notranji minister. Kriza je izbruhnila radi nasprotij, ki so se pojavila v vladi v zvezi z bližnjimi volitvami. Vojni minister general Lukov je zastopal s svojo skupino stališče, naj bi se omogočilo političnim strankam, da se svobodno udeležijo volitev. Bivši notranji minister Krasnovski je zagovarjal mnenje, naj vlada po možnosti izloči in zatire vpliv starih strank. Radi teh sporov sta bila ta dva ministra nemogoča v vladi in so ju zamenjali z drugima. Dne 24. januarja je odstopil tudi trgovinski minister Dimitrij Burov, ki je bil istega mnenja glede notranje politike kot bivši vojni minister general Lukov. — Meseca februarja se začne med Turčijo in Bolgarijo pogajanja za ureditev vprašanja o vrnitvi poldrugega milijona Turkov, živečih v Bolgariji, v domovino. Dogovor bo ugotovil pravico teh oseb, ki se bodo vrnil v Turčijo, da smejo prodati svoja posestva in prenesti na Turško svoje kmetijsko orodje. Turška narodna skupščina bo dovolila tri milijone turških lir za kritje setlitvenih stroškov.

Razkrita velika zarota v Grčiji. V grški prestolnici v Atenah so odkrili zaroto proti kralju in ministrskemu predsedniku Metaxasu. Na čelu zarote je bil bivši policijski ravnatelj, ki je bil pri zadnji vladni spremembi v Grčiji odstavljen in odpeljan na otok Santos. Zarotniki so nameravali ubiti kralja in predsednika vlade ob priliki kake večje slovesnosti. Do atentata bi naj bilo prišlo v škofovski cerkvi v Atenah ob priliki poroke grškega prestolonaslednika, o kateri je poročal naš list. Policija je napad preprečila v zadnjem trenutku. V zvezi z razkritjem zarote je bilo aretiranih več voditeljev opozicije in vojaštvo je v strogi pripravljenosti. Mini-

strski predsednik Metaxas je radi zgoraj navedenih dogodkov 28. januarja proglašil diktaturo.

Potovanje madžarskega regenta na Poljsko. Madžarski regent Horthy se odpelje 4. februarja v Krakov, kjer ga bo slavnostno sprejel predsednik poljske republike Moscicki. Horthyja bo spremljal zunanji minister Kanya do Krakova, kjer se bo sestel s poljskim zunanjim ministrom Beckom. Horthyju na čast bo prirejen lov v Bjalovici.

Popolen prelom med protikomunistično zvezo in sovjetsko Rusijo na vidiku. Italijansko časopisje poroča, da bo sovjetski komisar za zunanje zadeve Litvinov na sedanjem sestanku sveta Zveze narodov v Zenevi obvestil predstavnike Anglije in Francije, da bo Rusija kmalu prekinila diplomatske in trgovske zveze z Italijo, Nemčijo in Japonsko ter bo podvojila svojo pomoč rdeči Španiji.

Izmenjava delavstva med Italijo in Nemčijo. Poročali smo, da pošlje Italija v Nemčijo na poljsko delo 30.000 delavcev, Nemčija pa ravno toliko v italijansko Abesinijo. Sodelovanje med Italijo in Nemčijo je že danes tako daleč, da so italijanske kolonije v Afriki na razpolago fašizmu in nemškemu narodnemu socializmu. Ustanovljena je italijansko-nemška družba za izkoriščanje rudniških bogastev v Abesiniji. Nadalje je tudi znano, da se izseljujejo nemški delavci v trumah v italijansko afriško kolonijo Džubaland, katero je poklonila Anglija Italiji leta 1924. S tem naseljevanjem skušajo Nemci pritisniti na Angleže in Francoze, da jim čimprej vrnejo del po vojni odvzetih afriških kolonij.

Vojaška pogodba med severnimi državami. Med Švedsko, Dansko, Finsko in Norveško bo v kratkem podpisana skupna vojaška obrambna pogodba.

Ruski sovjeti se pripravljajo na obrambo na Daljnem vzhodu. Vrhovno vodstvo

sovjetske vojske na Vzhodu izvaja obsežne priprave v vzhodnosibirskih pokrajinah ter zlasti ob obali. Tam so uredili več oporišč za podmornice in zgradili obsežna nova letališča. Blizu Vladivostoka je zbranih sto sovjetskih podmornic. Na letališčih v okolici Vladivostoka je pripravljenih 500 težkih bombnikov. Iz evropske Rusije je bilo poslanih na skrajni Vzhod 100.000 vojakov in ogromne zaloge vojnih potrebščin. Sibirski železnica je prevažala v zadnjem času samo za vojaštvo. Sovjeti sami ne bodo izzvali spopada z Japonci, ker se čutijo preslabe, pač pa so se pripravili na obrambo za slučaj, da bi napadli Japonci sibirsko rusko obalo.

Prav resen spor med Rusijo in Japonsko. Pred enim mesecem je moralo rusko poštno letalo radi napake v motorju pristati na mandžurskem ozemlju, ki je pod japonsko nadoblastjo. Mandžursko-japonska oblast je letalo s pošto vred zaplenila, pilota pa aretirala. Rusi so zahtevali zamenjavo izročitev zaplembe. Kot odgovor na omenjeni korak Japonske je obvestila Rusija Japonsko in druge države, da prekinejo poštne zveze z Japonsko. Japonci se ne smejo posluževati ruskih telefonskih in brzojavnih vodov, ravno tako je Rusija ustavila prevoz poštne pošiljatev za Japonce. Japonski naseljenci in zastopstva tujih držav v Mandžuriji so popolnoma odrezana od zapada. Japonska vlada hoče vrniti Rusiji milo za drago in razmišlja o primernih protiukrepih proti Rusiji.

Sovjetska kominterneta (komunistična internacionala) ima dva oddelka: eden je za Rusijo, drugi za inozemstvo. Po načrtih Dimitrova je ustanovljen poseben »Komitet dejstvij«, kateri ima namen pomnožiti propagandno delo v »buržuaznih« državah. V komitetu je pet oseb kominterne in po en predstavnik od inozemskih komunističnih strank. Za inozemstvo sta postavljeni dve središči: zapadnoevropska v Parizu in vzhodnoevropska na Dunaju. Prva ima nalogo organizirati borbo proti fašizmu na zapadu, druga širiti komunizem v srednji Evropi in na Balkanu.

Novice iz španske državljanske vojne

40 dni trajajoča bitka

Boji pri Teruelu se še vedno ogorčeno nadaljujejo, dasi odpor rdečih znatno popušča radi huđega pritiska nacionalnih čet. V bitki, ki je trajala 40 dni, so ujeli nacionalisti 5000 rdečih vojakov, med njimi tudi veliko častnikov. Na bojišču so našle nacionalne čete mnogo orožja in so zaplenile več letal. Skupne zgube rdečih cenijo na 30.000 mrtvih in ranjenih. Z ozirom na tolike zgube je sklenilo rdeče poveljstvo umakniti vse svoje čete iz Teruela in jih razpostaviti na novih postojankah v polkrogu po hribovju okrog mesta. Rdeči trdijo, da so hoteli s svojimi srditimi napadi na Teruel le onemogočiti generalu Francu njegovo pred tedni zasnovano veliko ofenzivo, kar jim je baje uspelo.

Napad rdečih letal

Iz Gibraltarja poročajo 26. januarja, da se je pojavilo 25. januarja nad pristaniškim afriškim mestom Ceuta, ki je v rokah nacionalistov, več bombnikov iz rdeče Valencije. Nacionalisti so ravno ukrevali na prevozno ladjo 500 Marokancev za

ojačenje Francovih čet v Španiji, ko so letala začela metati težke bombe, ki so ubile 165 mož, 200 ljudi pa je bilo ranjenih. Rdeče bombnike so prepodili strelji iz protiletalskih topov.

Italija hoče pospešiti konec vojne

Angleško časopisje je prineslo vest, da je postala za Italijo nujna potreba zaključiti špansko državljansko vojno. Za to sta podani dve možnosti: podvojena podpora generalu Francu ali pa odtegnitev podpore. Skoraj sigurno je, da se bo oklenil Mussolini prve možnosti. V tem smislu bo odposlala Italija marca v Španijo 50.000 mož z odgovarjajočim številom tankov in letal ter bo s tem zbrisala vsako sled nevmešavanja. Italija bo tudi odpoklicala svoje zastopstvo iz londonskega odbora za nevmešavanje v španske zadeve in bo jasno priznala svoj cilj: popolno uničenje in iztrebljenje boljševizma na Španskem!

Ali si že obnovil naročnino?